

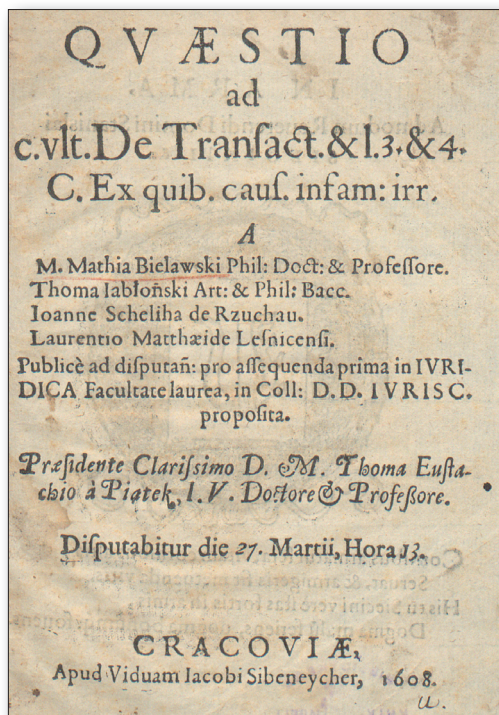
BIELAWSKI MACIEJ

(zm. po 1616 r.)

Doktor obojga praw Maciej Bielawski, syn Tomasza, wpisał się na listę studentów uniwersytetu w 1592 r. Na Wydziale Filozoficznym w 1596 r. uzyskał bakalaureat, a w 1599 magisterium. Od 1599 r. do semestru zimowego 1604/1605 wykładał jako docent zewnętrzny (*extraneus*), członkiem Kolegium Mniejszego był w latach 1605–1608/1609. Doktorem sztuk tytułował się jako autor kalendarza na rok 1604 (*Kalendarz świąt rocznych z wyborem czasów y z aspektami. Na rok pański przestępny y przybyşowy 1604. Przez Macieia Bielawskiego nauk wyzwolonych mistrza y philozofiey doktora z pilnością napisany...*, [druk] w Krakowie w drukarni Jakuba Siebeneychera). Podobny kalendarz opracował także na rok 1603, 1605 i 1606, z kolei zapewne w 1606 r. opublikował tzw. *Praktykę na rok 1607* (w *Bibliografii* Estreichera błędnie 1617), o której tak pisze Jan Zrzeczycki w *Wielkie a podziwienia godne niebieskiey przestrogi Cudo etc.*: „A któż zapomni onych troyga słońca, y po niebie na obłokach woyska y słupów krwawych, które się widziały 1617 [*sic!*]. O czym celeberrimus vir [...] Mathias Bielawski opisał y przestrzegał w *Praktyce* na ten rok, że żałośny i krwawy koniec Rokosz miał mieć przed Guzowem, y tak się stało”. Podczas pracy na Wydziale Sztuk wedle planu zajęć miał objaśniać m.in. filozofię Alberta Wielkiego, Cyserona *In Verrem*, *Elementy* Euklidesa oraz filozofię aristotelesowską.

Jako magister sztuk 6 kwietnia 1605 r. został akolitą. W 1607 r. uzyskał bakalaureat prawa, a w 1608 r. doktorat praw. W 1606 r. został przedstawiony rektorowi przez doktora Jakuba Skrobiszewskiego, seniora Bursy Prawników, do akceptacji na stanowisku jego

Karta tytułowa rozprawy Macieja Bielawskiego *Quaestio ad capitulum ultimam de transactione*, Kraków 1608 (BJ 15978 I Mag. St. Dr.)

zastępcy na czas wyjazdu do Włoch. Wkrótce (w 1609 r.) Maciej Bielawski objął po nim stanowisko seniora Bursy Prawników, jednakże nie wypełniał obowiązków rzetelnie, skoro w 1614 r. został przed sądem rektorskim oskarżony o niedbalstwo i kilkudniowe absencje. Tym razem nie poniósł żadnych konsekwencji pod warunkiem poprawy i wykonywania obowiązków. Członkiem Kolegium Prawniczego został w 1615 r., uzyskując stanowisko profesora *Instytucji* Justyniana i związane z nim beneficjum – altarię Świętych Aniołów w katedrze krakowskiej. Warunkiem objęcia stanowiska było rzetelne przestrzeganie obowiązków i prowadzenie życia sprawiedliwego oraz uczciwego. Pomimo przyjęcia zobowiązań jeszcze tego samego roku został przed sądem rektorskim oskarżony o naganne życie i niedbalstwo w wykonywaniu powierzonych mu zadań oraz skazany na karę pieniężną. Kolejny proces odbył się w lutym i marcu 1616 r., kiedy to został wezwany przed sąd rektorski celem wyjaśnienia, dlaczego od pięciu lat nie wykładał. Bielawski, który własnym podpisem potwierdził, iż jeśli nie podejmie w terminie trzech miesięcy wykładów, traci stanowisko profesorskie i posadę na uczelni, nie podjął swych obowiązków, wskutek czego został przez rektora usunięty z posady. Jak stwierdza Wacław Urban, Katedra Prawa Rzymskiego nie miała szczęścia na przełomie wieków. Słabo uposażona, nie wzbudzała zainteresowania wybitnych profesorów, stanowiła z kolei miejsce bytowania postaci mniej wybitnych, a taką niewątpliwie był Maciej Bielawski, określony przez badacza jako pijak i awanturnik.

Maciej Bielawski wydał jedną pracę prawniczą, poświęconą umowom na gruncie *Kodeksu* Justyniana, przygotowaną na debatę publiczną w związku z ubieganiem się o stopień doktora w marcu 1608 r. Wśród autorów rozprawy występują także Tomasz Jabłoński, Jan Szeliga i Wawrzyniec Leśnicki.

Zmarł po 1616 r.

BJ rkps 220 k. 73, 74v–75v, 76v–77v, 78v–92; BJ rkps 5359 II t. 1 k. 144–145v; Muczkowski Statuta s. 248, 253; Estreicher Bibliografia 13 s. 64–65; Księgi egzaminów nr 3838; Michalewiczowie 5/2 nr 113 s. 106; K. Stopka, *Skrobiszewski Jakub*, PSB, t. 38, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1997–1998, s. 387; W. Urban, *Akademia Krakowska w latach 1549–1632* [w:] *Dzieje UJ* s. 274, 298.

Maciej Mikula